

Denna rapport är en sammanställning grundad på Utrikesdepartementets bedömningar. Rapporten gör inte anspråk på att ge en fullständig bild av läget för de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer i landet. Information bör också sökas från andra källor.

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i Belgien 2015–2016

I. SAMMANFATTNING

I Belgien finns ett gott skydd för mänskliga rättigheter och landet anses i internationella jämförelser ha låg korruption och omfattande pressfrihet.

Belgien har pådragit sig kritik för situationen i sina fängelser. Dessa är idag överbelagda, personer med psykiska funktionsnedsättningar får inte alltid adekvat vård och situationen för frihetsberövande är ofta undermålig under fängelsepersonalens återkommande strejker.

Förbud mot religiösa symboler är vanliga inom utbildningsväsendet men också på arbetsmarknaden, hos både privata och offentliga arbetsgivare. Detta påverkar i praktiken ofta muslimska kvinnor och flickor som vill bära slöja på sin arbetsplats eller skola.

HBTQ-personers rättigheter har ett starkt skydd i lag. Samkönade par har rätt att ingå äktenskap och adoptera barn. Juridisk könskorrigering är möjlig, men innebär en omständlig och ingripande process.

Asylprocessen fungerar i stort men under 2015 hade myndigheter svårigheter med att ta emot alla ansökningar och ordna boende till alla asylsökande.

II. RÄTTSTATENS PRINCIPER

En princip för god samhällsstyrning

Den belgiska konstitutionen garanterar ett självständigt rättssystem i förhållande till den verkställande makten. Domare utnämns på livstid och enligt specificerade lagstadgade kriterier. Konstitutionen anger vidare att alla domstolsbeslut måste motiveras, så att enskilda och företag kan ta ställning till huruvida de vill pröva besluten. Enskilda har lagstadgad rätt att pröva beslut i en överklagandedomstol, den så kallade *Cour d'appel*. Enligt uppgifter från år 2016 från organisationen *Freedom House* upprätthålls rättstatsprinciperna generellt både i civil- och straffrättsliga ärenden. Belgien listas högt av organisationen *The World Justice project*; plats 13 av 113 länder i fråga om index över hur väl utvecklade rättstatens principer är i landet.

Civila myndigheter har effektiv kontroll över polis och militär och har verksamma medel för att utreda och straffa maktmissbruk och korruption. Staten har möjlighet att åtala tjänstemän som begår övergrepp inom säkerhetstjänsten och övrig administration. Det finns lagstiftning som ger allmänheten tillgång till myndighetsinformation. Undantag kan dock göras med hänsyn till bland annat nationell säkerhet. *Transparency International* rankar Belgien på plats 15 av 168 på listan över upplevd korruption i världens länder år 2016.

Under 2015 antog parlamentet åtgärder för att motverka terrorism. Detta utökade bland annat grunderna för att beröva dem som fälls för terrorismrelaterade brott deras belgiska medborgarskap eller flyktingstatus, möjligheten att genomföra husrannsakingar och frihetsberövanden samt som straffbelägger in- och utresor från Belgien i syfte att begå terrorismrelaterade brott. Därtill beslutades att en databas ska upprättas med information om personer som försökt eller har rest utomlands för att delta i väpnade konflikter. Enligt *Amnesty International* utvärderar dock inte regeringen huruvida åtgärderna lever upp till mänsklig rättighetsstandard.

På federal nivå finns en ombudsmannainstitution vars ombudsmän utses på mandatperioder om sex år och som oberoende granskar klagomål mot de federala administrativa myndigheterna. Det finns dock ingen federal institution för mänskliga rättigheter med en samlad översyn, vilket kritiserats av *Amnesty International*.

III. DEMOKRATI

De politiska rättigheterna och de politiska institutionerna

Belgien är en konstitutionell demokrati med ett federalt och parlamentariskt system. Det federala parlamentet består av två kamrar, dels representantkammaren, dels senaten. Medlemmarna i representantkammaren väljs genom direkta proportionella val och medlemmarna i senaten av de olika språkgemenskaperna och av de olika regionala parlamenten. Den federala nivån i landet delar på makten med de tre regionerna Flandern, Vallonien och det tvåspråkiga Bryssel. Utöver de regionala parlamenten finns det även folkvalda organ inom de tre språkområdena: det franska, det nederländska/flamländska och det tyska. Den nuvarande regeringen är en koalition bestående av fyra partier: de liberala franskspråkiga MR, det flamländska separatistpartiet NV-A, det liberala flamländska partiet Open VLD och det flamländska kristdemokratiska partiet CD & V.

Enligt *Amnesty International* medför den komplicerade maktstrukturen, med uppdelningen i kompetens mellan de regionala och federala nivåerna, att översynen över situationen för mänskliga rättigheter ibland blir lidande.

Det senaste federala parlamentsvalet ägde rum år 2014 och anses enligt amerikanska utrikesdepartementets rapport om mänskliga rättigheter ha varit fritt och rättvist. I Belgien råder lagstadgad röstplikt och underlåtenhet att rösta kan ge böter.

Konstitutionen garanterar mäns och kvinnors lika möjligheter att utöva sina fri- och rättigheter. Män och kvinnor konkurrerar på lika villkor om politiska befattningar. I senaten innehar kvinnor 50 procent av platserna och 39 procent av platserna i representanthuset år 2016.

Enligt amerikanska utrikesdepartementets rapport om mänskliga rättigheter uppmanade flera politiska partier muslimska kvinnor som kandiderar för dem att inte bära huvudduk med hänvisning till behovet av att hålla offentligheten fri från religiösa symboler.

Det civila samhällets utrymme

Nationella och internationella civilsamhällesorganisationer som arbetar med att främja mänskliga rättigheter kan bedriva sin verksamhet utan restriktioner från staten och är fria att publicera sina resultat.

Belgiens utrikesminister träffar regelbundet belgiska civilsamhällesorganisationer för att diskutera humanitära kriser och Belgiens roll i internationella initiativ. Det har dock förekommit kritik mot regeringen från människorättsorganisationer gällande att civilsamhällesorganisationer inte tillräckligt involveras i arbetet med långsiktiga frågor som rör mänskliga rättigheter.

IV. MEDBORGERLIGA OCH POLITISKA RÄTTIGHETER

Respekt för rätten till liv, kroppslig integritet och förbud mot tortyr

Det finns inga rapporter om politiskt motiverade mord eller avrättningar. Inte heller finns rapporter om påtvingade försvinnanden motiverade av politiska skäl.

Belgien har under en längre tid pådragit sig kritik för situationen i sina fängelser. Enligt officiell statistik från 2015 uppnådde fängelserna överlag 113 procent av kapaciteten, vilken var en betydligt lägre siffra än tidigare år. *Amnesty International* rapporterar om en hög överbeläggning på vissa specifika anstalter, samt att vissa äldre fängelselokaler är i stort behov av renovering. Den belgiska regeringen arbetar med ett flertal reformer av fängelsesystemet, inklusive renovering, utbyte av gamla faciliteter och uppförande av nya fängelser. Flera människorättsorganisationer har rapporterat att frihetsberövade personer drabbas när fängelsepersonalen strejkar.

Amnesty International rapporterar även att ett större antal frihetsberövade med psykiska funktionshinder sätts i vanliga fängelser, med otillräcklig vård och behandling. Detta trots öppnandet av ett nytt specialiserat rättspsykiatriskt center under 2014. Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter (Europadomstolen) har i flera av sina domar riktat kritik mot hur Belgien behandlar personer som är frihetsberövade för att de anses utgöra en risk för sig själva eller samhället.

År 2015 rapporterar *Amnesty International* att det har förekommit att personer utvisats till länder där de kan komma att utsättas för tortyr eller grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

Enligt amerikanska utrikesdepartementets rapport om människohandel framgår att Belgien är transit- och destinationsland för handel med barn, kvinnor och män som tvingas till tvångsarbete och prostitution. Belgien anses dock uppfylla de minimikrav som kan ställas på länders arbete med att eliminera människohandel. Regeringen åtar och dömer människohandlare, finansierar icke-statliga härbärgen och ger specialiserad hjälp till offer för människohandel. Regeringen ger även omfattande utbildning för poliser vad gäller identifiering av offer och började 2016 att genomföra en ny fyraårig nationell handlingsplan.

Prostitution är som sådan inte kriminaliserad i Belgien, däremot kan prostitution på gator och andra offentliga platser anses strida mot allmän ordning och kan leda till kortare fängelsestraff eller böter. Koppleri är förbjudet, liksom människohandel med prostitution som syfte.

Dödsstraff

Dödsstraff avskaffades formellt 1996 men har i praktiken inte tillämpats sedan 1950.

Rätten till frihet och personlig säkerhet

Konstitutionen föreskriver att en person endast kan gripas när ett brott begås eller genom domstolsorder som verkställs inom 24 timmar. Lagen ger en person i förvar rätten att få lagligheten av beslutet om frihetsberövande rättsligt prövat. Myndigheter respekterar i allmänhet denna rätt.

Konstitutionen och lagen garanterar fri rörlighet inom och utom landet, och regeringen upprätthöll generellt sett dessa rättigheter 2015.

Under 2015 antog parlamentet åtgärder för att motverka terrorism, däribland straffbeläggandet av in- och utresa från Belgien i syfte att begå terrorismrelaterade brott. I december 2015 godkändes vissa förslag som rörde åtgärder för att motverka terrorism, exempelvis att utöka lovlig häktningstid från 24 timmar till 72 timmar och att ge polisen befogenhet att utföra husrannsakingar när som helst i undersökningar av terrorismrelaterade brott. Därutöver godkändes förslaget om att upprätta en

databas över belgiska medborgare eller bosatta som har försökt resa eller har rest utomlands för att delta i väpnade konflikter eller med väpnade grupper märkta av staten som terrorismorganisationer.

Rättssäkerhet

Konstitutionen garanterar rätten till en rättvis och offentlig rättegång, vilket generellt också upprätthålls. En åtalad har rätt att betraktas som oskyldig till motstatsen bevisats och till omedelbar och detaljerad information om åtalspunkter samt rätt till rättegång utan onödig tidsfördröjning och att rådgöra med en självvald advokat samt att överklaga vid en fällande dom. Lagen ger ovanstående rättigheter till alla medborgare.

Enligt den inhemska människorättsorganisationen *Liga voor Mensenrechten* finns det dock vissa svårigheter för personer som anklagats för brott att få tillgång till en av staten finansierad offentlig försvarare på grund av kravet på folkbokföring och betalning av en mindre administrativ kostnad. Dessa krav leder enligt organisationen till att personer döms för brott utan att de haft tillgång till en offentlig försvarare under domstolsprocessen.

Generellt sett är straffbarhetsåldern i Belgien 18 år. Det finns dock undantag vid särskilt allvarliga brott när barn från 16 års ålder kan dömas inom det ordinära straffrättssystemet för vuxna.

Straffrihet

Det finns inga rapporter om att straffrihet skulle förekomma.

Yttrande-, press- och informationsfrihet, inklusive på internet

Yttrande- och tryckfrihet garanteras i Belgiens konstitution och säkerställs genom en oberoende press, ett effektivt rättssystem och ett fungerande demokratiskt politiskt system. Presstöd utgår såväl federalt som regionalt.

På Reportrar utan gränser pressfrihetsindex har Belgien klättrat i ranking och ligger 2016 på 13:e plats med kommentaren ”bra situation”.

Det finns inga rapporter om att regeringen under 2015 skulle ha begränsat internettillgången hos medborgare eller censurerat innehållet. Enligt statistik från Internationella teleunionen (ITU) använde cirka 85 procent av befolkningen internet 2014.

Mötes- och föreningsfrihet

Mötes- och föreningsfrihet garanteras i den belgiska konstitutionen för fredliga och obehäpnade evenemang. Vidare får mötes- och föreningsfriheten begränsas om syftet är att sprida rasism eller xenofobi. För att organisera en demonstration krävs det enligt den belgiska konstitutionen att polismyndighetens allmänna bestämmelser efterföljs. Dessa regler kräver att organisatörerna måste vända sig till polisen för att ansöka om tillstånd för att arrangera demonstrationen. Vad som krävs varierar mellan kommuner.

Rätten att vara del av en fackförening är också stadgad i konstitutionen, vilket respekteras.

Religions- och övertygelsefrihet

Religionsfrihet garanteras i lag och landets federala liksom regionala regeringar respekterar och verkar för att den ska upprätthållas.

Det finns ett lagstiftat förbud sedan 2011 mot bärande av slöja som täcker hela ansiktet. Förbudet prövas för närvarande i Europadomstolen.

V. EKONOMISKA, SOCIALA OCH KULTURELLA RÄTTIGHETER

Rätten till arbete, rättvisa arbetsvillkor och relaterade frågor

Belgien har en väl utvecklad arbetsrätt. Landet har ratificerat alla Internationella arbetsorganisationens (ILO) åtta centrala konventioner. Arbetsrätten förbjuder diskriminering i arbetslivet på grund av etnisk härkomst, politiska åsikter, kön, funktionsnedsättning, språk, sexuell läggning eller könsidentitet, hiv-positiv status eller andra smittsamma sjukdomar samt social status. Myndigheterna vidtog rättsliga åtgärder baserade på diskrimineringslagstiftningen mot arbetsgivare som diskriminerat kvinnor, funktionsnedsatta, personer som tillhörde minoriter samt personer med utländsk bakgrund. Flera arbetsgivare, både privata och offentliga, har dock förbud mot bärande av religiösa symboler, vilket ofta påverkar muslimska kvinnor som bär slöja.

Det finns en lagstadgad skyldighet att betala ut samma lön för samma arbete och ett förbud mot diskriminering på grund av kön, graviditet samt moderskap. Det finns ett federalt institut för jämlikhet mellan män och kvinnor som ska verka för ökad jämställdhet och som kan initiera stämningar vid överträdelser av jämlikhetslagar. De flesta

diskrimineringsärenden som lämnades in 2015 var arbetsrelaterade och de flesta rörde oro inför graviditet. År 2014 släppte institutet en undersökning, med data från 2012, som framhöll att kvinnor generellt sett fick en timlön som var nio procent lägre än männens. Enligt EU-kommissionen var sysselsättningsgraden för kvinnor i Belgien 63 procent 2015. Anledningen till detta anses vara etablerade uppfattningar kring könsroller.

Belgisk lagstiftning kräver att en tredjedel av styrelsemedlemmarna i börsnoterade företag är kvinnor. Lagstiftningen kräver också att företag med minst 50 anställda ger en klar överblick över sina anställningsvillkor med en detaljerad uppdelning av löner och förmåner för respektive kön.

Arbetslösheten i Belgien uppgick år 2015 till 8,5 procent och förväntas sjunka kontinuerligt till 7,6 procent år 2018. Arbetslösheten är högst bland lågkvalificerade, unga, äldre och arbetstagare med invandrarbakgrund. Det är även stora skillnader mellan regionerna i Belgien.

Det är enligt lag förbjudet att arbeta mer än 38 timmar per vecka i Belgien. En genomsnittlig arbetsvecka uppgick till 37 timmar per person.

Rätten till bästa uppnåeliga hälsa

FN:s utvecklingsprogram (UNDP) publicerade 2015 statistik som visar att mödradödligheten var 6 dödsfall per 100 000 levande födda och barndödligheten låg på 3,5 döda per 100 000 levande födda.

Medellivslängden uppgick år 2015 till 78,5 år för män och 83 år för kvinnor. Lagen förbjuder sexuella påtryckningar och hot i arbetsrelationer samt vad gäller tillgång till varor, tjänster, sociala välfärden och sjukvård.

Rätten till utbildning

Undervisningen i Belgien kan vara av både privat och offentlig karaktär. Ansvaret för skolutbildningen ligger på regional nivå och undervisningen hålls på franska, nederländska/flamländska och tyska. Vid sidan av de offentliga skolorna finns ett antal privata. Dessa drivs av olika organisationer och samfund, dock med statsunderstöd. Den obligatoriska skolan omfattar tio års heltidsstudier, från sex till 16 års ålder och är kostnadsfri. Därefter råder deltidsskolplikt i ytterligare två år, vilket innebär att eleverna kan välja att varva skolgången med arbete eller praktik.

EU-kommissionen skrev i en rapport från 2015 att skolsystemet generellt fungerar bra. Alla de tre regionerna har bland de högsta nivåerna i EU när det gäller finansieringsnivåer av utbildningssystemet. Kommissionen pekar dock på att det råder stora ojämlikheter mellan olika skolor. PISA bekräftar dessa olikheter och visar på att skillnaderna gäller elevernas grundläggande färdigheter och talanger. Dessa skillnader anser kommissionen vara kopplade till faktorer som migration och socioekonomiska skillnader.

Rätten till en tillfredsställande levnadsstandard

UNDP:s index över mänsklig utveckling placerade Belgien år 2014 på 21:a plats av 188 länder.

VI. RÄTTEN ATT INTE UTSÄTTAS FÖR DISKRIMINERING

Kvinnors åtnjutande av mänskliga rättigheter

Belgisk lagstiftning ger män och kvinnor samma rättsliga status och rättigheter, bland annat under familje-, arbets-, förmögenhets- och arvsrätt. Det finns även lagstiftning som förbjuder diskriminering på grund av kön, graviditet och moderskap.

Våldtäkt och våld i hemmet är förbjudet och en fälld våldtäktsförövare kan få mellan 10 och 30 års fängelse. Det finns även lagstiftning som förbjuder könsstympning av kvinnor och flickor. Regeringen har antagit en nationell handlingsplan för 2015-2019 för att stävja det könsrelaterade våldet. Det finns flera statligt stödda härbärgen och särskilda telefonnummer för offer för våld i hemmet. Förutom att erbjuda boende kunde många härbärgen under 2015 även erbjuda rättslig hjälp, hjälp med arbete och rådgivning till båda parter.

I augusti 2014 antogs en lag som införde straffrättsliga påföljder för sexistiska kommentarer och attityder som riktar sig mot en specifik individ. Filmer eller annonser omfattas dock inte av lagen. Rättsliga förfaranden och beviskrav gör det svårt för många offer att i praktiken driva rättsliga åtgärder enligt den nya lagen.

Barnets rättigheter

FN:s barnkonvention gäller som belgisk lag och åberopas ofta i nationella domstolar. Det finns dock vissa begränsningar gällande vilka artiklar i barnkonventionen som enskilda kan åberopa i domstolsprocesser.

Lagstiftningen förbjuder barnmisshandel, sexuellt utnyttjande av barn, bortförande av barn och handel med barn. Innehav av barnpornografi kan också resultera i höga fängelsestraff.

För att värna om barnets rättigheter och att FN:s konvention om barnets rättigheter följs har Belgien barnombudsinstitut såväl i Vallonien, i Flandern och inom det tyskspråkiga området. Det finns även två federala barnombudsinstitut på federal nivå. Organisationen *Fondation pour Enfants Disparus et Sexuellement Exploités* stödjer och initierar utredningar om försvunna, bortförda och sexuellt utnyttjade barn samt bekämpar förekomsten av dessa fenomen.

Åldersgränsen för samtyckande sex är 16 år.

Rättigheter för personer som tillhör nationella, etniska, språkliga och religiösa minoriteter samt urfolk

Belgien har en lag som förbjuder diskriminering och det finns en oberoende statligt finansierad organisation, *Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme*, som har till uppgift att främja jämlikhet och bekämpa alla former av diskriminering grundad på hudfärg, ursprung eller nationalitet. Den belgiska regeringen har antagit en nationell handlingsplan för att bekämpa rasism, xenofobi och intolerans. Diskriminering av olika minoriteter förekommer dock, bland annat på arbetsmarknaden, inom utbildningsväsendet och på bostadsmarknaden.

Människorättsorganisationerna pekar på att åtgärder för att minska religiös påverkan i det offentliga rummet i synnerhet missgynnar muslimers tillgång till arbete, utbildning och bostäder.

Särskilt *Amnesty International* har uttryckt oro över den religiösa diskrimineringen i Belgien. Detta gäller uttryckligen olika förbud mot att visa religiösa symboler i skolor och på vissa arbetsplatser. Det finns även ett förbud mot heltäckande slöja på offentliga platser.

Amerikanska utrikesdepartements rapport om mänskliga rättigheter visade under 2015 att personers hudfärg och etniska ursprung hade stor inverkan på personers utsikter att få arbete. Enligt rapporten förekom även hatbrott med anti-semitiska förtecken och hatbrott på internet var ett problem under 2015.

Organisationen *Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme* fick under 2014 in flest klagomål kopplade till diskriminering på grund av nationalitet eller etnisk härkomst, näst flest fall rörde diskriminering på grund av fysisk funktionsnedsättning och det tredje mest förekommande klagomålet var över diskriminering kopplad till religiös eller filosofisk orientering.

Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter uppmärksammade efter att ha besökt Belgien under 2015 situationen för den romska befolkningen och pekade på att nödvändiga åtgärder måste sättas in för att skydda de familjer som migrerat från andra EU-länder och som nekats uppehållstillstånd i landet. Kommissionären fördömde också att vissa lokala myndigheter tycks vägra personer med romskt ursprung att folkbokföra sig trots att det är deras rätt enligt belgisk lag.

Diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet

Belgien ser sig som ett föregångsland när det kommer till rättigheter för HBTQ-personer. Belgien var det andra landet i världen att lagfästa samkönade pars lika rätt att ingå äktenskap. Vidare finns en lag som ger samkönade par rätt till adoption och som ger det adopterade barnet och dess föräldrar samma rättigheter, skyldigheter och juridiska skydd som övriga belgiska barn och föräldrar. Den 1 januari 2016 började ny lagstiftning gälla som innebär att den icke födande kvinnan i ett samkönat förhållande direkt blir ansedd som förälder när paret är gifta och med en enkel förklaring när föräldrarna inte är gifta.

Belgien rankas som andra land av 49 europeiska länder i *International Lesbian and Gay Association* (ILGA) index över HBTQ-personers mänskliga rättigheter i Europa. Organisationen *Freedom House* anger att HBTQ-personers rättigheter stöds av flera engagerade civila grupper av vilka regeringen i sin tur stödjer flera.

Det förekommer dock brott med homofobisk karaktär och underrapportering av brott mot HBTQ-personer är ett problem.

Även om skydd för transexuella personer garanteras enligt belgisk lag är den juridiska processen för könskorrigering utdragen. I nuläget finns det ett krav på sterilisering för att juridisk könskorrigering ska få ske.

Regeringen, tillsammans med regionerna, genomförde under 2015 en plan mot homofobi. Planen innehåller åtgärder och krav på statliga enheter som arbetar med asyl och migration samt bostäder och familjefrågor men den efterlyser också informationskampanjer på arbetsplatser, i ungdomsrörelser och i skolor.

Flyktingars och migranternas rättigheter

År 2015 tog Belgien emot 35 476 asylansökningar, vilket var en ökning med 106 procent jämfört med år 2014. År 2016 tog dock Belgien endast emot 18 710 asylansökningar. En asylsökande har i Belgien rätt till så kallad *aide matérielle*, vilket innebär boende, tre dagliga måltider, sjukvård, offentligt biträde och ekonomiskt stöd.

Under 2015 hade belgiska myndigheter vissa svårigheter att hantera det ökade antalet asylsökande. Det förekom att asylsökande fick vänta flera dagar på att registrera sin ansökan och att vissa av dessa personer övernattade utomhus och förlitade sig på donationer från privatpersoner. Myndigheterna utökade under 2015 sin kapacitet för att ta emot flyktingar. Regeringen samarbetar med humanitära organisationer och UNHCR för att skydda och hjälpa flyktingar, asylsökande och andra statslösa personer.

Den inhemska organisationen *Liga voor Mensenrechten* uppger att asylsökanden i väntan på beslut ofta tvingas flytta flera gånger vilket ofta upplevs som påfrestande. Det försvårar även barnens skolgång, speciellt eftersom de ibland tvingas flytta mellan olika språkområden vilket försvårar språkinläringen.

Det har förekommit rapporter om att en utsatt grupp migranter till Belgien är kvinnor vars legala rätt att stanna i landet är beroende av äktenskap med en belgisk man. En annan utsatt grupp är kvinnor som befinner sig i landet utan papper. Människorättsorganisationer pekar på att dessa kvinnor ofta inte vågar polisanmäla våld i hemmet eller besöka hjälporganisationer på grund av rädsla för att tvingas lämna landet.

Rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Funktionsnedsatta personer har lagstadgat skydd mot diskriminering, framför allt på arbetsmarknaden och inom utbildningsområdet. Icke desto mindre förekommer diskriminering på grund av funktionsnedsättning. Infrastrukturen i samhället, bland annat i fråga om offentliga byggnader,

möter inte alltid funktionsnedsatta personers behov av tillgänglighet. Alla offentliga byggnader uppförda efter 1970 ska göras tillgängliga för personer med funktionsnedsättning men många äldre byggnader var fortfarande otillgängliga för denna grupp år 2015.

Belgien har också pådragit sig kritik gällande hur personer med funktionsnedsättning ges nödvändiga förutsättningar för att kunna delta fullt ut i samhället. *European association of service providers for persons with disabilities* har uppmanat Belgien att påskynda den sociala integrationen av personer med funktionshinder samt förbättra tillhandahållandet av individualiserade stödtjänster.

Ratifikationsläget avseende centrala konventioner om mänskliga rättigheter

Konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, *International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)* ratificerades år 1983. Det fakultativa protokollet om enskild klagorätt ratificerades 1994 och det fakultativa protokollet om avskaffandet av dödsstraffet ratificerades 1998.

Konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR)* ratificerades år 1983. Det fakultativa protokollet om enskild klagorätt har inte ratificerats.

Konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering, *International Convention on the Elimination of all forms of Racial Discrimination (ICERD)* ratificerades år 1975.

Konventionen om avskaffandet av alla former av diskriminering mot kvinnor, *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW)* ratificerades år 1985. Det fakultativa protokollet om enskild klagorätt ratificerades 2004.

Konventionen mot tortyr, *Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CAT)* ratificerades år 1999. Det fakultativa protokollet om förebyggande av tortyr undertecknades 2005 men har inte ratificerats.

Konventionen om barnets rättigheter, *Convention on the Rights of the Child (CRC)* ratificerades år 1991. Det tillhörande protokollet om barns indragning i väpnade konflikter ratificerades 2002 och det tillhörande protokollet om handel med barn, barnprostitution och barnpornografi ratificerades 2006.

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, *Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD)* ratificerades år 2009.

Konventionen mot påtvingade försvinnanden, *International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearances (ICED)* ratificerades 2011.

Flyktingkonventionen, *Convention Relating to the Status of Refugees (Refugee Convention)* ratificerades år 1953. Det tillhörande protokollet ratificerades 1969.

Romstadgan för internationella brottmålsdomstolen, *Rome Statute of the International Criminal Court (ICC)* ratificerades år 2000.

Regionala instrument

Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna, *The Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (ECHR)* ratificerades år 1955.

Ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter, *Framework Convention for the protection of National Minorities*, undertecknades år 2001 men har inte ratificerats.

Europeiska stadgan om landsdel- eller minoritetsspråk, *European Charter for Regional or Minority Languages*, har inte ratificerats.

Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet, *Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence*, ratificerades år 2016.

Europarådets straffrättsliga konvention om korruption, *Criminal Law Convention on Corruption*, ratificerades år 2004.

I den senaste cykeln den universella granskningsmekanismen (UPR) vid FN:s råd för mänskliga rättigheter gav Sverige rekommendationer till Belgien om bland annat våld i nära relationer samt arbetslösheten bland unga och utrikes födda.